

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Aseidiadau personol – Canllawiau TG i ysgolion

@LIC_Addysg

Facebook/AddysgCymru

OGL

ISBN Digidol 978 1 78937 365 3
© Hawlfraint y Goron Mehefin 2018
LIC35245

Cynnwys

Cyflwyniad	2
Sut i wneud y mwyaf o gysylltiad eich ysgol â'r rhyngrwyd	2
Cadarnhau cyflymder eich cysylltiad â'r rhyngrwyd a'r lled band	4
Dyfeisiau	4
Gofynion o ran porwr	4
Rhestr wirio er mwyn paratoi ar gyfer asesiadau personol	5

Cyflwyniad

Lluniwyd y canllawiau hyn i helpu ysgolion i baratoi ar gyfer y gwaith o gyflwyno'r asesiadau personol, a fydd yn dechrau gyda rhifedd gweithdrefnol ym mlwyddyn academaidd 2018/19.

Nodwch y gall y manylion technegol yn y ddogfen hon gael eu diweddarau o bryd i'w gilydd. Dylech fynd i wefan Dysgu Cymru i gael y fersiwn ddiweddaraf o'r canllawiau hyn.

Bydd dysgwyr yn cyrchu'r asesiadau yn yr ysgol gan ddefnyddio Hwb, llwyfan dysgu Llywodraeth Cymru, yn <https://hwb.llyw.cymru/>. Bydd aelodau o staff yn gallu trefnu a goruchwyllo'r asesiadau a lawrlwytho adroddiadau ar ddogfenniadau a dysgwyr unigol drwy wefan ddynodedig y gellir ei chyrchu drwy fewngofnodi i Hwb. **Bydd angen i bob defnyddiwr – boed yn ddysgwr neu'n aelod o staff – ddefnyddio ei fanylion mewngofnodi ar gyfer Hwb.** I gael gwybod sut y gall defnyddwyr gael gafael ar enw defnyddiwr a chyfrinair, gweler y ddolen yn <https://hwb.gov.wales/getting-started>.

Rydym yn argymhell eich bod yn darllen Canllawiau Digidol Addysg Llywodraeth Cymru yn <https://gov.wales/topics/educationandskills/schoolshome/raisingstandards/education-digital-guidance/?skip=1&lang=cy>. Bydd yr adnodd hwn yn ddefnyddiol wrth reoli eich amgylchedd technoleg ddigidol i hwyluso dysgu.

Bydd cymorth TG mewnol ar gael i lawer o ysgolion, a byddant eisoes yn hyderus yn eu system a'i gallu i gynnal yr asesiadau. Os oes gennych gwestiynau ynghylch system TG eich ysgol, dylech gysylltu â hyrwyddwr digidol eich ysgol yn gyntaf.

Sut i wneud y mwyaf o gysylltiad eich ysgol â'r rhyngrwyd

Pan fydd dyfeisiau yn defnyddio rhwydwaith eich ysgol, gall y ffactorau canlynol effeithio ar gryfder a dibynadwyedd eich cysylltiad â'r rhyngrwyd.

Ffactor	Esboniad	Argymhelliad
Seilwaith y rhwydwaith Mae hyn yn cynnwys ceblau rhwydwaith, llwybryddion, switsys rhwydwaith a phwyntiau mynediad diwifr. Os na chaiff y rhain eu cynnal a'u cadw'n briodol, gall rhwydwaith eich ysgol fod yn araf a pheidio ag ymateb.	Mae'n bwysig edrych ar seilwaith eich rhwydwaith a'i gynnal. Dylech drefnu i edrych arno'n rheolaidd – bydd hyn yn darparu sail gadarn i'ch holl wasanaethau digidol ac yn eich helpu i gael y mwyaf o'ch cysylltiad â'r rhyngrwyd.	Cysylltwch â'ch awdurdod lleol am gyngor ar seilwaith presennol eich rhwydwaith, a gofynnwch sut y gall eich helpu. Ewch i'r afael ag unrhyw wendidau yn eich seilwaith – bydd hyn yn helpu i wella eich cysylltiad â'r rhyngrwyd.

<p>Galwadau gwahanol ar eich cysylltiad â'r rhyngwrwyd</p> <p>Gall cynnal gwersi ar yr un pryd sy'n defnyddio cynnwys ar y rhyngwrwyd i ryngweithio â dysgwyr (megis fideos i'w ffrydio) leihau cyflymder y cysylltiad ac effeithio ar brofiad defnyddwyr.</p>	<p>Ystyriwch rwydwaith eich ysgol (yn enwedig eich Wi-Fi) yn yr un ffordd rydych yn ystyried cyflenwad dŵr eich cartref – mae pob tap yn y tŷ yn rhannu'r un cyflenwad dŵr. Mae'r llif yn well os oes llai o dapiau'n rhedeg.</p> <p>Bydd rheoli traffig yn well, yn ogystal â'r data sy'n cael eu defnyddio ar draws rhwydwaith eich ysgol, yn eich helpu i wneud y mwyaf o'ch cysylltiad â'r rhyngwrwyd a gwella profiad eich defnyddwyr.</p>	<p>Cadarnhewch pryd y bydd gwersi sy'n defnyddio cynnwys o'r fath yn cael eu cynnal. Bydd hyn yn helpu eich ysgol i gynllunio gweithgareddau sy'n dibynnu ar gysylltiad â'r rhyngwrwyd.</p> <p>I gael rhagor o wybodaeth, gweler yr astudiaeth achos yn https://cwricwlwmigymru.llyw.cymru/2017/06/21/nid-ywr-wi-fi-wedi-torri-rhaid-bod-problem-ar-eich-pen-chi/</p>
<p>Diweddariadau i feddalwedd a rhaglenni</p> <p>Mae'r rhain yn cynnwys diweddariadau i'r system weithredu, y feddalwedd ddiogelwch a rhaglenni eraill a all effeithio ar gyflymder y rhyngwrwyd yn eich ysgol.</p>	<p>Os bydd meddalwedd a rhaglenni'n cael eu diweddarau yn y cefndir tra bod asesiad yn cael ei gynnal, gall ymateb araf effeithio ar brofiad y dysgwr.</p> <p>Gyda rhai dyfeisiau, gallwch analluogi diweddariadau awtomatig neu bennu pryd yn union y gall y diweddariadau hyn ddigwydd.</p>	<p>Cysylltwch â'ch awdurdod lleol i gael cyngor ar sut i reoli diweddariadau i feddalwedd a rhaglenni yn llwyddiannus.</p>

Cadarnhau cyflymder eich cysylltiad â'r rhyngwyd a'r lled band

Fel arfer, bydd angen i chi gael lled band o 2Mbps o leiaf os ydych yn asesu dosbarth o 30 o ddysgwyr, heb unrhyw alwadau sylweddol eraill ar y rhwydwaith ar y pryd.

Cyn i chi drefnu asesiadau, rydym yn argymhell y dylid cadarnhau cyflymder eich cysylltiad â'r rhyngwyd a'r lled band drwy gysylltu â'ch darparwr rhyngwyd **neu** drwy fynd i www.speedtest.net/, clicio ar 'Go' ac yna recordio'r cyflymder lawrlwytho ac ymateb. Mae prawf ymateb yn mesur lled band neu amser ymateb cysylltiad eich ysgol – hynny yw, pa mor gyflym y cewch ymateb ar ôl i chi anfon cais. Mae ymateb cyflym yn golygu bod y cysylltiad yn fwy ymatebol¹.

Bydd adnodd hunandrefnu ar gael a fydd yn eich galluogi i wasgaru faint o ddysgwyr sy'n ymgymryd ag asesiad ar un adeg. Gall lleihau nifer yr asesiadau sy'n cael eu cynnal ar yr un pryd helpu i leihau'r straen ar gysylltiad eich ysgol â'r rhyngwyd a'r lled band.

Er enghraifft, os bydd y symptomau uchod yn digwydd, dylech leihau nifer y dysgwyr sy'n ymgymryd ag asesiadau ar yr un pryd a chynnal prawf cyflymder ac ymateb. Cofnodwch y cyflymderau lawrlwytho ac ymateb, ynghyd â nifer y defnyddwyr cydamserol, ac edrychwch i weld a yw'r symptomau'n parhau.

Bydd llinell gymorth asesiadau ar gael er mwyn helpu gydag unrhyw broblemau sydd gan ysgolion a rhoi cyngor ar y camau nesaf.

Dyfeisiau

Cynlluniwyd yr asesiadau i gydweddu â:

- cyfrifiaduron pen desg
- gliniaduron
- llechi

sydd â phorwr modern wedi'i osod (gweler 'Gofynion o ran porwr'). Cyn cynnal asesiad, dylech sicrhau bod eich dyfeisiau wedi'u gwefru'n llawn a'u diweddarau. Argymhellwn fod systemau gweithredu a rhaglenni yn cael eu diweddarau'n rheolaidd.

Gofynion o ran porwr

Dylech ddefnyddio un o'r porwyr canlynol (dyma'r gofynion sylfaenol o ran porwyr):

- Internet Explorer 11
- Mozilla Firefox 55
- Google Chrome 59
- Safari 10.

---

¹ Noder: mae'r prawf cyflymder ar gael fel gwasanaeth am ddim ar wefan sy'n cynnwys hysbysebion. Am y rheswm hwn, mae rhwydweithiau ysgol weithiau yn ei rwystro. Os felly, cysylltwch â'ch darparwr rhyngwyd.

Rhestr wirio er mwyn paratoi ar gyfer asesiadau personol

1. Darllenwch ganllawiau digidol Llywodraeth Cymru i ysgolion os nad ydych wedi gwneud hynny eisoes yn <https://gov.wales/topics/educationandskills/schoolshome/raisingstandards/education-digital-guidance/?skip=1&lang=cy>. Bydd y wefan hon yn rhoi arweiniad i'ch ysgol ar edrych ar seilwaith TG eich ysgol a'i gynnal, gwneud y mwyaf o'ch cysylltiad â'r rhyngrwyd a rheoli diweddariadau i feddalwedd/rhaglenni.
2. Cyn i chi drefnu asesiadau, byddwch yn ymwybodol o wersi eraill sy'n defnyddio cynnwys ar y rhyngrwyd i ryngweithio â dysgwyr ac ystyriwch sut y bydd hyn yn effeithio ar yr asesiadau.
3. Sicrhewch fod dyfeisiau wedi'u gwefru'n llawn, bod porwr modern wedi'i osod a bod diweddariadau i feddalwedd wedi'u cwblhau cyn cynnal unrhyw asesiadau sydd wedi'u trefnu.

I gael rhagor o wybodaeth am faterion sy'n ymwneud â'r rhyngrwyd a TG, darllenwch yr erthygl yn <https://cwricwlwmigymru.llyw.cymru/2017/12/08/beth-syn-achosi-problemau-tg-eich-ysgol/> gan Dîm Cyfathrebu Digidol a Strategol Llywodraeth Cymru.